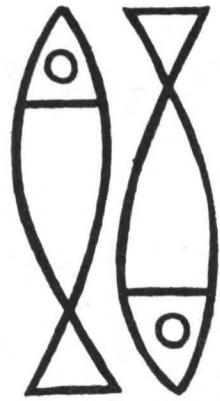

OPBOUW

WEEKBLAD TOT OPBOUW VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

uitgave van de gereformeerde persvereniging „opbouw”

Adres redactie: ds H. Amelink, Waal 5, Langerak (Z.-H.)

Administratie: Drukkerij Steenberg, Slotlaan 220, Zeist

Fundament en perspectief*)

„Geprezen zij de Here.
Dag aan dag draagt Hij ons;
die God is ons heil.”
Psalm 68 : 20.

Geachte luisteraars,

Je kunt als automobilist langs de weg soms hele wonderlijke ervaringen opdoen, die je stof tot nadere meditatie bieden.

Zo ontdekte ik op zondag 4 juli jl. in de vroege morgen ergens op de Veluwe — ik moest in Wezep preken — een langs de weg geparkeerde auto, waarop de woorden stonden: GOD HEEFT OOK U OP HET OOG. Het was blijkbaar een wagen van de Nederlandse Tenzending. Maar de parkeerplaats was mee afgebakend door de bekende gevarrendriehoek. De auto had pech gekregen en kon niet verder. Eenzaam en verlaten stond hij daar in de vroege morgen van die stralende julizondag. Ik dacht bij mezelf: is dat geen treffende illustratie van de gedachte van heel veel mensen in de wereld?!

De motor van het evangelie doet het niet meer! „God heeft ook U op het oog”. Dat is geen aktuele vloeiende belijdenis meer, maar een gestold dogma van eeuwen geleden. De evangelisatie kan wel inpakken. Wie zich als vertegenwoordiger voor Gods zaak aandient, meldt zich als representant van een failliet verklaarde firma. „God heeft ook U op het oog!” Kom nou! Wie gelooft dat nu nog? God is niet konkreet. En als God bestaat, bemoeit Hij zich zeker niet met onze aangelegenheden.

Maar de dichter van Psalm 68 is het daarmee absoluut niet eens. Dat komt, omdat de Heilige Geest nooit kapituleert voor de bezwaren en de kritiek van de mensen. Gods Woord houdt stand in eeuwigheid! En het is het rijke Woord! Ook het antithetische Woord! Het verdoezelt in geen enkel opzicht de tegenstelling tussen geloof en ongelooft.

*) Toespraak gehouden voor de microfoon van de N.C.R.V. op donderdag 12 augustus 1971.

Psalm 68 is een zeer bekende psalm! Velen hebben al hun troost gevonden in die machtige woorden volgens de oude berijming: „Hij kan en wil en zal in nood, zelfs bij het naadren van den dood, volkomen uitkomst geven.” Daar zit eigenlijk alles in. Ja, alles wat een mens aan Godsvertrouwen nodig heeft in leven en in sterven. We leven en sterven als christenmensen immers niet meer voor eigen risico!

Maar spreekt de rest van de psalm U ook aan? Och, laten we maar eerlijk zijn. Waar de Oudtestamentische kleur gaat meespreken en de oorlogshandelingen van 't Israël van die dagen nader onder de loep worden genomen, laten we des te eerder in onze interesse verstek gaan. Toch kunnen en mogen wij het één van het ander niet losmaken. Psalm 68 is inderdaad een strijdlid. Maar daarin wordt tevens gezongen van de bevochten overwinning! Deze hymne is aangeheven door de Geuzen en vond diepe weerklank bij de Hugenoten. En de inhoud daarvan zal u aanspreken, als u zich maar niet isoleert van Gods volk. Dit psalmdicht getuigt van de strijd, die God Zelf tegen de vijanden van Zijn volk voerde. We vinden dat al aangegeven aan het begin van de psalm. Die inzet mogen wij nooit verwaarlozen. De vijanden worden verdreven. De rechtvaardigen — dat zijn de mensen, die in de rechte verhouding tot God staan — zijn blij. En zo worden ze permanent opgeroepen een lofzang aan God te wijden. „Zingt Gode, psalmzingt Zijn Naam.”

En die strijdende God, Die Zijn vijanden verslaat, is ook de **barmhartige** God. Hij is de Vader der wezen en de Rechter der weduwen. Hij zorgt voor de eenzamen. Zijn bewogenheid omsluit ook de gevangenen. Luther moet eens hebben gezegd, dat je via de psalmbundel een blik ontvangt in het hart van Gods kinderen. Maar kijken we hier nog

niet veel meer in het hart van God Zelf!

David — want van hem is deze psalm afkomstig — belijdt hier zijn God als **de God van de historie**. Hoe heeft de **HERE** Zich niet majesteitelijk geopenbaard in de geschiedenis van het volk Israël! We denken nu vooral aan die profetie van Hemelvaart, zoals die op ons afkomst in vers 19: „Gij zijt opgevaren naar de hoge”. Wat moet dat wat voor David en het volk hebben betekend, toen de ark, die naar het slagveld vervoerd in de strijd tegen de Ammonieten en de Arameeërs, weer naar Sion werd gebracht. Het was het voorspel van de viktorie, die Christus op Zijn tegenstanders zou behalen.

Geprezen zij de Here! Prijzen is kinderlijk, geen kinderachtig werk. Prof. C. Veenhof gebruikte in dit kader eens het volgende beeld. Als een kind op z'n verjaardag een nieuwe autoped heeft gekregen, dan schiet de dankbetuiging aan het adres van zijn Ouders er gauw bij in. Maar het staat te springen bij z'n autoped en verkondigt aan iedereen uitbundig, dat het zo'n mooi kado gekregen heeft. Dat is loven, dat is prijzen!

En Wie wordt dan geprezen? De Here! Dat betekent: God is de Despoot, de Gebieder, de Superieur. Hij is de God, Die over allen en alles beschikt. Als je God met heel je hart prijst, houdt dat in, dat je het heft van je leven uit handen hebt gegeven. Dan pleit je niet meer voor zelfbeschikkingsrecht. Je bent jezelf niet meer meester. Je belijdt, dat je het privé-bezit van je Heiland bent. Dat is je enige troost! O, dat loven van God is maar geen korte interruptie. Het slot van de psalm vermeldt, dat er een hele feeststoet aan te pas komt. Zangers en speellieden, mensen, die op de tamboerijn slaan en in koren God bejubelen. Is het loven en prijzen van God niet de bestemming van de mens, waarop de Here hem van meet af in het paradijs had aangelegd?! In de lofprijzing raakt de mens los van zichzelf, stijgt hij boven zichzelf uit. O, wat hebben we toch een machtige God! Hij is het waard om toegezongen te worden. **Want Hij draagt ons dag aan dag**. Dat is het fundament van ons leven. Dat God er is. Dat Hij Zich met ons bemoeit. Dat Hij ons niet loslaat.

Hij draagt ons. Daarin belijden wij, dat wij van God afhankelijk zijn. Als iemand op

O. Mooiweer - Enschede

leeftijd gekomen is en hij moet soms als een hulpbehoevende door anderen gedragen worden, dan tast hij daarin de neergang van zijn leven. Hij kan het misschien maar moeilijk verwerken. Maar een kind vindt het fijn, als het gedragen wordt. Hoe vaak vraagt een kind tijdens de wandeling niet aan Vader: Vader, wilt u me nu dragen? Wat biedt dit een troost voor Gods kinderen! Het hangt allemaal samen met het Verbond van Gods genade, dat het werkelijke draagvlak, het echte en hechte fundament van het menselijk leven vormt. Als je elke dag weer moe geworden bent van het werken en strijden is er Eén, Die je opvangt. Die je verder draagt. Verzet U niet tegen die God van de Bijbel. Want dat is klinkklare hoogmoed!

Onze zonde is ten diepste, dat we God niet in ons leven dulden! We denken het zonder Hem wel te kunnen klaren. Wij zullen onszelf wel redden. En als het mislukt, neemt de mens zijn toevlucht tot zijn afgoden. Dat kan van alles en nog wat zijn, dat zich in plaats van of naast God aandient en waarop de mens dan gaat vertrouwen. Dat is ook het kwaad, dat opduikt in het leven van de moderne mens. Hij wil zich niet aan God onderwerpen. En afgoden, och, die kun je naar believen manipuleren.

Je kunt ze op z'n tijd ook afdanken, als het je uitkomt.

Afgoden kun je dragen. Maar er gaat geen verlossende kracht van uit! Ja, wij proberen soms God onder de knie te krijgen.

Maar wat een vruchteloze poging is dat! **God wordt niet door ons gedragen. HijZelf draagt ons, U en mij!**

Let toch op die open armen van God! Het zijn eeuwige armen, die niet bezwijken. En die ook U willen omsluiten, als U misschien zit op de ruïne van uw huwelijksgeluk of bij de scherven van uw gezinsleven. De Here strekt ook vanmiddag via deze middagdienst Zijn handen naar U uit, terwijl U misschien ver van Hem bent afgedwaald! Hij wil U naar Zich toehalen in Uw ziekte en eenzaamheid, Uw rouw en verdriet.

Dag aan dag draagt Hij ons. Daar zit iets vaderlijks en moederlijks in. Ik moet denken aan Deuteronomium 32 — het lied van Mozes — waar we lezen: „Zoals een arend, die zijn broedsel opneemt en draagt op zijn vlerken, zo heeft hem de HERE alleen geleid, en geen vreemde god stond Hem terzijde.” God is er steeds weer aan het begin van elke dag en Hij leidt U voort naar het einde. Hij weet, dat U niet op eigen benen kunt staan. Hij kent de verleidingstaktiek van satan. Hij peilt uw zwakheid. Hij ontdekt uw zonden. Maar

Hij laat U er niet alleen mee tobben. Hij zegt: Kom maar bij MIJ! In Mijn armen en aan Mijn hart ben je voor eeuwig veilig! Dit machtige woord is vlees en bloed geworden in onze Here Jezus Christus, de Zoon van Gods oneindige liefde. Heeft Jezus niet vlak voor Zijn Hemelvaart aan het adres van Zijn discipelen gezegd: „Ziet, IK ben met U al de dagen tot aan de voleinding van de wereld”?!
Dit testament van Jezus was de vaste basis voor het apostolaat. Zo konden de apostelen hun taak aan — elf stipjes in dat geweldige heelal. Zo kunt U het aan in deze wereld. O, als U zich niet overgeeft aan God, als U zich niet laat overwinnen door Zijn trekkende liefde, dan zult U kennismaken met Hem als een God-van-alle-dag-toorn. Zie psalm 7. Maar als U uzelf bent kwijtgeraakt aan deze God, ontvangt uw leven **perspektief**.

Dan ziet U het verband tussen Christus' kruislijden en uw geschonden mensenleven. Christus' open wonden dienden om uw leven als één grote gapende wond te helen. **DIE GOD IS ONS HEIL!**

Dan ziet U het verband tussen Christus' kruislijden en uw geschonden mensenleven. Christus' open wonden dienden om uw leven als één grote gapende wond te helen. **DIE GOD IS ONS HEIL!**

Van het Hebreeuwse woord, dat hier voor heil gebruikt wordt, is de naam Jozua, Jezus direkt afgeleid. Jezus is het heil van God. Hij is de Heiland, de Heiland! Hij heelt alle won-

den en stilt alle smart. Daarvan heeft Jakob op zijn sterfbed gezongen. Daarover had Simeon het in de tempel, toen hij de kleine Jezus in zijn armen nam. God dicht de gaten, die in uw leven zijn geslagen. Zijn ene Vaderhand slaat en heelt. Dat heeft een verdiept reliëf gekregen door de Opstanding van Christus Jezus uit de doden. Ik belijd, om met prof. dr H. Berkhof te spreken, Gods plus in de opstanding van Jezus Christus, waarin Hij de kringloop van ons platvloerse aardse leven doorbreekt. Een plus, dat boven onze werkelijkheid uitgaat. Mijn leven heeft fundament en perspektief. Als het er op aan komt, kijk ik dwars door de horizon heen. Want ik geloof de Opstanding van de Heer en daarom twijfel ik niet aan de wederopstanding der doden. Ik geloof een eeuwig leven, dat hier en nu al begint en kontinu doorgaat door de dood heen. Want:

Mijn Vriend is de Koning van alle koningen en Hij is toch Mijn Vriend.

De weg, die wij moeten gaan, heeft vele bochten, maar achter elke bocht weet ik Mijn Vriend.

En als ik sta voor de laatste bocht, dan weet ik toch, dat Hij er is: Mijn Vriend.

TE BERDE

In „The Guardian” van 27 juli j.l. stond het volgende te lezen:

„Een van de vooraanstaande Britse methodisten beweert vandaag, dat de georganiseerde kerk in dit land in veertig jaar volledig zal zijn verdwenen, als de achteruitgang in ledental en aantal predikanten zich voortzet.

De nieuwe secretaris-generaal van de methodistische conferentie, dr Kenneth Greet, neemt in het blad van de Methodist Christian Citizenship Department de toekomst van de kerken onder de loep. Hij zegt, dat alle kerken lijden aan een steeds snellere afname van het ledental. Sommigen zouden zich minder bewust van de feitelijke situatie zijn, dan anderen. De Church of England (de anglicaanse kerk, A.) zou bijvoorbeeld aanzienlijke reserves van rijkdom en overgebleven status hebben die als een stootkussen tegen de harde slagen van de realiteit kunnen functioneren.”

☆☆☆

De ontkerkelijking en de vervreemding van het Evangelie is kennelijk geen zaak van Nederland alleen. De „troost” die de Anglicaanse kerk heeft in grote rijkdommen is maar een schrale. Men kan zo het uiterlijke wel in stand houden, maar wat helpt dat, als het Woord Gods niet gepredikt en/of niet meer aangehoord wordt. De „troost” van een financieel sterke positie heeft de Nederlands Hervormde Kerk in dit land niet, „Hervormd Nederland”,

het „officiële” blad van de Ned. Herv. Kerk moest overgaan tot sterke bezuinigingen. Met ingang van 1 oktober a.s. moet men ophouden met het verschijnen van 32 kopbladen. Het wordt nu één uitgave met gelijke inhoud voor heel Nederland. Dat zal wel niet tot gevolg hebben dat er meer abonnees komen, want veel mensen zullen het blad juist gelezen hebben vanwege het kerkelijk-streeknieuws. Gevoegd bij al eerdere financiële moeilijkheden is dit alles wel een teken aan de wand.

☆☆☆

In „Koers” wordt meegedeeld dat daartegenover de oplage van het „Gereformeerd Weekblad” steeds toeneemt, evenals het blad van de Gereformeerde Bond „De waarheidsvriend”.

Alles bij elkaar is het geen wonder dat de bladen en kerken, onder invloed van de „moderne theologie” op steeds minder belangstelling kunnen rekenen. Waarom zou men ook belangstellen in iets, waarvan de waarheid in twijfel wordt getrokken. Als de Bijbel niet waar, niet betrouwbaar is, dan is het toch ook de moeite niet waard om er geld aan uit te geven.

Het is alleen maar consequent om dat niet langer te doen. Intussen is dit alles geen reden tot blijdschap. Als het alles alleen maar vervreemding was van „officiële” kerken en organen, dan zou men er vrede mee kunnen hebben. Maar het is helaas ook vervreemding van het Evangelie, van het Woord Gods. Wat dat betreft zijn we inderdaad in een nachtelijke periode. Wat zich uit op alle mogelijke terreinen.

Wat er tegen te doen? Ik dacht: heel weinig en heel veel. Heel weinig in die zin dat alle mogelijke experimenten om de mensen erbij te houden niets uithalen. Heel veel door nu meer dan ooit de blijde boodschap van de dood en opstanding van Jezus Christus aan zo veel mogelijk mensen bekend te maken. De prediking van het Evangelie is dan ook het enige middel dat gegeven is. En dat Evangelie werft zijn eigen onderdanen. Er is dus alle reden om met dat Evangelie te trachten steeds meer mensen te bereiken. Vanuit het geloof in de kracht van het Evangelie is er ook geen reden tot wanhoop.

AMELINK

Misschien betekenen de Europese Gemeenschappen voor velen niet anders dan bureaucratische instellingen te Brussel en Luxemburg, die allerlei onduidelijks doen en in elk geval een bijdrage leveren aan de gestadige stijging van de kosten van ons levensonderhoud. Anderen zien ze misschien meer als instrumenten in dienst van het grootkapitaal en de internationale industrie, die in deze samenwerking alleen maar een effectievere methode hebben gevonden tot het uitbuiten van de arme landen van de derde wereld. Voor weer anderen betekenen ze mogelijk een etappe in de richting van een verwerpelijke federalisme, dat er op uit is onze nationale zelfstandigheid en identiteit te ondergraven en ons dierbare landje, eens zo door het Calvinisme gestempeld, te doen opgaan in een grote eenheidsstaat, waarin voor een waarlijk schriftuurlijk getuigenis in het publieke leven helemaal geen plaats meer zal zijn.

Wat hiervan zij, het zal duidelijk zijn dat hiermee niet de hele waarheid omtrent de Europese samenwerking gezegd is. Overigens voeren deze artikelen natuurlijk evenmin die pretentie; zij willen slechts, zulks op verzoek van de redactie, een korte algemene oriëntatie bieden op de problematiek rond de Europese integratie, die recentelijk weer, zoals alom kon worden gehoord, een „historische dag” mocht beleven doordat in principe Engeland, Noorwegen, Denemarken en Ierland tot de Europese Gemeenschappen zijn toegelaten. Hoort een onderwerp als het onderhavige wel in een blad als Opbouw thuis? In ieder geval is het een proces waarbij ook U, of U wilt of niet, betrokken bent; een proces dat in elk geval voor volgende generaties van het grootste belang kan zijn. Immers: vrede, veiligheid, milieuhygiëne, werkgelegenheid, wetenschappelijke en technologische ontwikkeling, controle op concerns, de waarde van ons geld en de ontwikkelingssamenwerking met de derde wereld, dit alles zijn essentiële problemen tot de oplossing waarvan een land in z'n eentje niet meer in staat is. Van het antwoord op deze grote vraagstukken, waarmee de samenleving van vandaag wordt geconfronteerd, hangt mee af hoe de samenleving van morgen eruit zal zien, en dat is een zaak die ons allen aangaat en waarvoor we gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen. Een beleid ter ontwikkeling van een blijvend functionerende samenleving kan niet meer uitsluitend op nationaal niveau worden ontwikkeld. Mee ten gevolge van de massacommunicatiemiddelen ontstaat er gelukkig dan ook een steeds grotere betrokkenheid en een groeiend verantwoordelijkheidsbesef voor het gehele wereldgebeuren. Tot nu toe uit zich dat nog zeer incidenteel, bijvoorbeeld in het kader van hulpacties, zoals indertijd voor Biafra en kortgeleden voor Oost-Pakistan; dit soort acties, hoe goed ook, lossen uiteindelijk geen enkel probleem op; dit laatste geschiedt slechts door wijziging van structuren.

Een wereld, opgebouwd uit soevereine sta-

DE EUROPESE INTEGRATIE

(1)

door

A. OOSTERHOFF - DEN HAAG

ten, bleek en blijkt niet opgewassen te zijn tegen de fundamentele problemen waarvoor de wereldbevolking zich geplaatst ziet; dit zijn op mondiaal niveau voornamelijk het oorlog- en het hongerprobleem. We kennen thans een aantal eeuwen een stelsel van autonome staten en iedereen vindt dat eigenlijk vanzelfsprekend; maar waarom zou een dergelijk stelsel niet slechts een fase zijn in een ontwikkeling die tendert naar het denken in steeds uitdijende referentiekaders zoals de geschiedenis die te zien heeft gegeven: familie, stam, dorp of stad, gewest, staat, regio, wereld, alnaargelang de verzorging van de in- en externe veiligheid en de behartiging van economische en culturele belangen het vergt.

Voor na de tweede wereldoorlog is op allerlei gebied de internationale samenwerking en de onderlinge interdependentie tussen de staten sterk toegenomen. Bij veel landen, geschaard als zij zijn rond een supermacht, kan men in feite niet meer van soevereiniteit spreken: de kleine staten van NAVO en Warschau-pact hebben niet meer de keuze te beslissen over oorlog en vrede.

De mondiale organisatie waarvan de meeste staten lid zijn, is de organisatie van de Verenigde Naties, gebaseerd op het beginsel van de soevereine gelijkheid van al haar leden. Maar in feite zijn de verhoudingen in de wereld gebaseerd op macht, niet op recht. De staten gaan uit van het eigen belang en in de V.N. wordt dan ook wel veel gepraat en gestudeerd, maar in feite weinig gedáán. De V.N. heeft niet aan haar voornaamste doel, de hantering van de vrede, kunnen beantwoorden.

Wat het hongerprobleem, de steeds wijder wordende kloof tussen arm en rijk betreft, het is niet alleen een duidelijke en morele

eis dat de rijke landen hulp verlenen aan de arme, het is ook een politieke noodzaak in het belang van de wereldvrede, omdat waar armoede en onderdrukking heersen een goede voedingsbodem aanwezig is voor het communisme. Wegnemen van deze factoren door ontwikkelingshulp en het bevorderen van een geleidelijke sociale evolutie zijn daarom bij uitstek effectieve wapenen tegen het communisme, terwijl het steunen van feodale regimens uiteindelijk een het communisme bevorderlijke politiek kan zijn.

Het in West-Europa thans vrijwel algemeen aanvaarde beginsel van verantwoordelijkheid van de gemeenschap als geheel voor de zwakken en hulpbehoevenden in de samenleving is het ook waard op mondiaal niveau te worden nagestreefd. In ons land zijn ten gevolge van een stelsel van sociaal-economische wetgeving de economische wetmatigheden doorbroken; de armenzorg van de 19e eeuw fungeerde onvoldoende omdat ze de economische principes hun gang liet gaan. De huidige ontwikkelingshulp heeft nog teveel hetzelfde karakter. Ook op mondiaal niveau is behoefte aan een sociaal-economisch rechtstelsel, aanvaarding van de sociale gerechtigheid in het volkenrecht.

Zover is het echter nog lang niet. Wat eerder binnen het bereik lijkt te liggen, en hiermee kom ik weer terug op ons eigenlijke onderwerp, is een Westeuropese integratie, die beter dan de Europese landen afzonderlijk, ertoe kan leiden dat Europa een leidende rol kan blijven vervullen in de wereld, niet zozeer terwille van de macht in zichzelf, maar om, naast grootmachten als de Verenigde Staten, het Sovjetblok, China en het supersnel opkomend Japan, een eigen plaats en inbreng te kunnen hebben op mondiaal niveau ter bevordering van een menswaardige en leefbare samenleving. Misschien wordt het dan ook verwaardigd iets goed te maken van zijn veelal koloniaal verleden.

Op die Europese integratie zelf hopen we in een paar volgende artikelen iets nader in te gaan.

Mr. A. Oosterhoff werd in 1944 te Groningen geboren. Hij studeerde rechten in Groningen en in Nancy en was vervolgens enige tijd werkzaam bij de EEG te Brussel. Momenteel is hij verbonden aan de afdeling „buitenlandse betrekkingen” van het Ministerie van Economische Zaken.

ZIJN WIJ NOG:

EEN GETUIGENDE KERK?

Drie en dertig jaar geleden werd je op het stationsplein van Utrecht ontvangen door een reusachtig spandoek, waarop de veelbelovende leus: Nieuw Nederland Loopt Van Stapel. Dat sloeg op een wereldconferentie van de zogenaamde Oxford-beweging, die een revival bracht in de Bijbelgetrouwe kerkwereld van Nederland. Wij, jonge kerkmensen, hadden de boeken van dr Frank Buchman gelezen en verteerd; we liepen warm voor de mogelijkheid van een praktisch christendom: een christendom dat niet op lauweren van zuivere kerkpapieren rustte, maar dat in het harde leven herkenbaar was aan... Ja, waaraan? Aan zijn christelijk karakter waarschijnlijk. Wij geloofden het wel: al die steil-orthodoxe preken met hun gezalfde kuyperiaanse volzinnen, die oerdegelijke en onleesbare kerkbladmeditaties, die verwoede principiële discussies in onze jongelings- en mannenverenigingen. Wij wilden wel eens wat zien van dat koninkrijk Gods, dat zo ijverig gepreekt en beleden — en zo weinig beleefd werd. En wij waren de enigen niet. Ons kerkvolk was in een fanatiek intellectualisme verzonken, en waren er geen mannen als ds S. G. de Graaf en A. Janse opgestaan, wij waren vergaan in onze smart en rouw.

Het is met die Oxford-beweging geheel volgens de plannen verlopen. Een bekend Utrechts predikant, man van veel gezag, nam de hele Nieuw-Nederland-zaak honend op de hak, analyseerde en determineerde, dogmatiseerde en exegetiseerde, en het slot was dat de hele zaak gelijk bleek aan twee maal de helft plus dat de Gereformeerde Kerken deze revival rustig naast zich konden neerleggen. Zij hadden die niet nodig. Zij hadden het Woord en de Belijdenis. Zij wisten beter.

Die uitkomst heeft mij bezeerd. Ik trof bij dr Buchman nu juist iets aan, wat dicht bij het Evangelie der genade stond — en helaas vrij ver van de praktijk, die in de kerk alhier geleerd werd. Ik bezocht dan ook clandestien enkele vergaderingen, waar kostelijk getuigd werd van de Heiland, die ons eerst genezen wil en dan ons uitzendt als zijn apostelen, om te zoeken hetgeen verloren dreigde te gaan. En ik trof er enkele kerkbroeders aan, die mij vroegen: ben jij ook al van het evangelische hondje gebeten? Zorg maar dat je ouderlingen daar niet achter komen.

Een enkele gereformeerde predikant, hij stond in Arnhem, heeft er een brochure aan gewaagd: om deze revival voor het gereformeerde kerkvolk verstaanbaar en aanvaardbaar te maken. Het heeft hem zijn positie gekost. Bij de bestrijding van zijn brochure — herinner ik mij — was een der grofste verwijten: dat die predikant zo maar uit zijn hoofd de Schrift citeerde, zonder de vindplaatsen ordelijk te vermelden. Daar ben ik boos om geweest. Gods Woord is toch geen wetboek, dacht ik, waarvan je de paragraafjes moet vermelden, wil je betoog aanvaardbaar zijn? En: ieder christenmens wordt toch geacht Gods eigen Woord te kennen?

Een wijze biechtvader heeft me destijds uit mijn narigheid geholpen. Hij zei: secten en revivals zijn de onbetaalde rekeningen van de officiële kerken. Sören Kierkegaard moet al eens gezegd hebben: dat de kerk haar voortbestaan dankt aan de secten. Het was een schrale troost — maar toch ergens een troost.

Niemand kan Jezus de Heer noemen — dan door de heilige Geest, zegt de Schrift. En daarom mogen we die geëngageerde mensen, die de Heer Jezus Christus hartelijk liefhebben en ons willen helpen ons leven te vernieuwen in naam van het Evangelie, niet op de hoop van secten en psychische abnormaliteiten gooien. Vooral wij gereformeerden, die het altijd zo goed hebben geweten, wij hebben iets goed te maken aan het Leger des Heils, aan de Oxfordmensen, de Tent-Zendingen, de gebedsgenezers, de Vrij-Evangelischen en al die andere door de Geest gedreven broeders en zusters. Wij hebben altijd „Heere, Heere” geroepen — maar niet altijd gedaan, wat die Heer van ons vroeg.

De geschiedenis van onze kerken, alleen maar in de 20e eeuw bezien, is immers geen eervolle geschiedenis. Vanaf het gekibbel dat in de toverformule van 1905 zijn oplossing moest vinden — maar dat daarin juist nieuw strijd vuur vond; via de onordelijke afzetting van ds J. Netelembos van Midelburg in 1920 (meen ik); verdraaid weet u eigenlijk wel waarom? Omdat hij een keer op verzoek in de hervormde kerk was voorgegaan, is het niet bar?; via de Asser ellende van 1926 met dr J. G. Geelkerken die er niet zeker van was of Eva de slang in het paradijs woordelijk heeft horen spreken, dan wel of zij de indruk kreeg dat ze hem woordelijk hoorde spreken...; via de vervolging van prof. dr K. Schilder, die het niet dulden kon dat uitgeleefde kuyperiaanse dogma's nog eenmaal op de troon van de officiële kerkleer moesten worden verheven, voor ze door ieder werden losgelaten; tot vandaag toe: nu onze synodale broeders, het strijden moede, de kracht missen om de moderne theologie te lijf te gaan, dit enerzijds; en waar onze eigen vrijgemaakte broeders, het strijden nimmer moede, hun eigen mensen voor dertig procent de buitenkerkverbandelijke woestijn inzonden met de klassieke kreet „Dieu le veut!”, dit anderzijds. Waarlijk, wie hierin nog trots blijft op de naam gereformeerd en dit voltooide deelwoord boven het onvoltooid blijft waarden, moet wel stekeblind zijn.

Onze kerk is een praatkerk. Wij laten één man aan het woord en die ene man ontvangt ons met zijn groet, kiest de schriftstof voor ons, leest ons die voor, laat ons enkele psalmverzen zingen, zegt onze belijdenis voor ons op, belijdt onze zonden, bidt voor ons, dankt voor ons, spreekt voor ons, vergist zich voor ons, denkt voor ons, vergeet voor ons, en legt ons tenslotte de zegen op. Hij komt het laatste en vertrekt het eerste. En onze kerk is zo passief geworden. Wij schrikken ons dood wanneer een broeder hardop iets zegt: een tegenwerping, een vraag, al ware het maar een hartelijke bijvalsbetuiging, weggeeft. Daarmee wordt een taboe overtreden!

Al te zeer is het „ambt aller gelovigen” (een kwartje voor de man, die de naam ontwierp) onmogelijk geworden. Mozes' wens, dat heel het volk uit profeten mocht bestaan, is metterdaad door onze kerkelijke orde uitgeblust. Dat ziet u pas goed wanneer u eens in een synagoge belandt. Of in het Legertje. Of bij een van die kleine sectarische groepen, waar de Geest nog vrij over harten en monden mag beschikken.

Ik herinner me de catechisatie uit mijn jongensjaren nog goed. Onze predikant had

ons wel en degelijk uiteengezet, hoe dat zat met die uitverkiezing Gods: dat er geen „algemene genade” bestond maar dat je als dopeling werd geacht in Gods boek te zijn geschreven tot het tegendeel bleek, en dat het daarom zo dwaas van het Leger des Heils was om op straat te zingen: dat je je hart aan de Heer moest geven om behouden te worden. Alles zat geheid in elkaar en er was geen speld tussen te krijgen.

Toch waagde een jongske het. Hij vroeg: dus als je niet in Gods boek-van-uitverkiezing staat ingeschreven, kan het Leger des Heils jou er niet in zingen?

Onmogelijk, zei de predikant, en daarom is het zo dwaas...

De jongen ging verder: en als je er nu wel in geschreven staat, kan het Leger je er dan uit zingen?

Gelukkig niet, zei de predikant overtuigd. Dan — concludeerde de catechisant — wanneer het Leger des Heils niets kan veranderen aan Gods raadsplan, wat voor kwaad doen ze dan eigenlijk, wanneer ze er op gokken, dat iemand zich toch maar bekeert?

Het antwoord van de onthutste predikant moet nog komen.

—o—

Wie de geschiedenis der gereformeerde kerken de laatste halve eeuw bewust heeft meebeleefd, verwondert zich wanneer daar nog een kerkjeugd aanwezig blijkt. Jazeker, dat is Gods werk. Want als het aan ons lag ging het wel anders.

Laten we nu maar blij zijn, wanneer onze jeugd zijn christendom wil uitdragen: in middernachtzending, in onderontwikkelde gebieden, desnoods in gospelgroups, in spirituels en als het werkelijk moet dan ook maar met de elektrische gitaar en de elektronische misère. Als onze mensen maar mogen getuigen van de hoop, die er in hen is overgebleven. Want getuigen wij eenmaal — dan zitten wij er aan vast: dan moeten wij er ook naar leven.

In Amerika is een revival gaande, die in een jaar tijds honderduizenden tot het Licht der wereld heeft gebracht. Het is de Heere, die ginds plant en hier uitrukt. En de vonken van dat vuur zijn naar ons land overgeslagen. Lees alstublieft het ingezonden stuk van mevrouw Stamhuis-Steenbergen in dit blad. En denk er eens over na: zijn wij nog een getuigende kerk?

Of zijn wij een mediterende kerk, een discussiërende kerk, een praatkerk, een zondagskerk, een intellectualistische kerk geworden?

Kunnen wij nog getuigen, met woord en daad, van de hoop die in ons is?

D. W. L. Milo - Vierhouten

—o—

DRUGGEBRUIK

door

H. E. S. WOLDRING

IV

een pseudo-religie een ethisch waagstuk

In Nederland is niet alleen het gebruik van drugs, maar ook het in bezit hebben van deze stoffen bij de wet verboden en strafbaar gesteld. Deze kwestie is momenteel het meest in discussie. Moet de overheid het gebruik van soft drugs bij de wet verbieden? De meningen lopen sterk uiteen.

De bedoeling is natuurlijk om het gebruik zo effectief mogelijk tegen te gaan. Het is echter de vraag of dit wettelijk verbod werkelijk effectief is.

Het is altijd zo, dat dingen die verboden zijn de grootste aantrekkingskracht blijken te bezitten. Dit is ook met soft drugs het geval.

Het gebruik neemt vnl. onder jongeren zeer snel toe. Naar mijn overtuiging is dit een verontrustend verschijnsel. Door het wettelijk verbod heeft zich een onderwereld gevormd, waarin de drugs verhandeld en gebruikt worden. Er is een zgn. sub-kultuur ontstaan. Jongens en meisjes sluiten zich in meer of minder samenhangende groepjes aan. Via deze groepjes worden hashish en marihuana verkregen en weer verder gedistribueerd.

Het in zo'n groepje terecht komen (opzettelijk gezocht uit avontuur of uit behoefte of min of meer toevallig in verzeild geraakt) heeft niet alleen het druggebruik tot gevolg. Men komt in contact met zwarte handelaars, men raakt thuis in dubieuze cafeetjes en men leert elkaar een bepaalde levensstijl. Men heeft een eigen kijk op de kleding, de kunst, de haardracht, maatschappelijke en politieke problemen. Men schuift langzaam maar zeker deze „onderwereld" in, die in sociaal, zedelijk en cultureel opzicht bedenkelijk en vaak verkeerd te noemen is.

Wanneer het gebruik van soft drugs vrij gegeven zou worden zal deze subkultuur blijven bestaan, omdat de afkeer van deze stoffen onder de meerderheid van de bevolking tamelijk groot is.

Hier komt nog bij, dat door het verbod van marihuana en hashish deze stoffen niet altijd illegaal te krijgen zijn. Er is ook geen controle op de kwaliteit van deze waren. Dit betekent, dat er vaak rommel door de hashish heen zit. Soms is de hashish vermengd met een of andere hard drug.

Omdat het druggebruik min of meer stiekum moet gebeuren is de kans groot, dat de gebruikers — wanneer soft drugs niet te krijgen zijn — tijdelijk hun toevlucht nemen tot hard drugs. Dit is één van de redenen, die gebruikers van soft drugs er toe brengt om op hard drugs over te gaan.

Men kan druggebruik heel gemakkelijk „afwijkend gedrag" noemen. Dit is naar mijn mening een juiste konstatering, maar daar wordt verder niets mee gezegd. De wet verbiedt het, maar de aan het gebruik ten grondslag liggende problemen worden door dit verbod niet opgelost. Het gebruik neemt zelfs toe! Het lijkt op een monster, dat voor elke afgeslagen kop twee koppen terug krijgt.

Voor velen rijst tegenwoordig de vraag: kun je zonder meer een beleid voortzetten, wanneer er aanwijzingen zijn, dat het druggebruik tegen de bedoeling van het genoemde

beleid in, toeneemt? Terecht hebben de drie grote konfessionele partijen op deze moeilijkheden gewezen en gepleit voor een uitgebreid onderzoek over deze materie.

Niet alleen in het individuele mensenleven hebben wij tegen de zonde te strijden. In de samenleving doen zich ook zondige ontwikkelingen voor en bij het opstellen van wetten moet men met deze ontwikkeling rekening houden.

Toen in Amerika de drankwet als verbod werd afgekondigd, toen het drankverbruik zeer groot was, had deze wet een averechts gevolg.

Wanneer men in een mohammedaans land de huwelijken van één man met meerdere vrouwen zou willen afschaffen en zou willen overgaan tot het monogame huwelijk, zal het tegendeel bereikt worden.

In Egypte nam het verbruik van cannabisproducten, na het verbod, sterk toe.

Dit is een buitengewoon moeilijke kwestie. Het druggebruik wijs ik met overtuiging af, maar een onvoorwaardelijk wettelijk verbod ervan, met het gevolg dat het gebruik toeneemt, noem ik een riskant verbod.

Het zonder meer vrij geven van de soft drugs noem ik niet minder riskant, maar een ethisch waagstuk omdat de gevolgen nog veel minder te overzien zijn. Een ongecontroleerd gebruik van drugs lijkt mij voor de individuele gebruiker en voor de samenleving niet zonder gevaar.

In de vorige artikelen heb ik geprobeerd in kort bestek enige informatie te geven.

Ik heb gemeend geen steun te moeten bieden aan allerlei angstaanjagende fabeltjes. Er zijn jongens, die regelmatig soft drugs gebruiken en die er **tot nu toe** geen nadelige gevolgen van hebben ondervonden.

Het lijkt me evenmin geoorloofd te doen alsof er niets aan de hand is. Er zijn immers ook andere gevallen bekend. Daarom heb ik het woord „waagstuk" gekozen. De gebruikers stellen zichzelf en hun omgeving aan onzekere kansen bloot. Het is een riskante zaak, want het gevaar van het schade toebrengen aan de lichamelijke en geestelijke gezondheid zit er in. Er staat iets op het spel. Als zodanig zit er in het druggebruik een element van roekeloosheid, dat dit gebruik tot een waagstuk maakt.

Dat eten, drinken en andere stoffen genot verschaffen is positief te waarderen. Wanneer men zich in zijn leven echter aan de genotzucht overgeeft is dat afkeurenswaard. Het is bijzonder gunstig, dat wij in bepaalde gevallen kalmerende, verovende of stimulerende stoffen kunnen gebruiken. Afkeuring verdient de vlucht in overmatig gebruik, hetgeen leidt tot gemakzucht en oppervlakkigheid.

Algemeen: aan het gebruik van al deze stoffen zitten ethisch bedenkelijke kanten.

Eén van de belangrijkste ethische bezwaren tegen het druggebruik is, dat de gebruiker tijdens het gebruik zijn vrijheid kwijt is en van zichzelf in zekere zin een willoos slachtoffer gemaakt heeft van een gebeuren dat zijn bewustzijn gaat beheersen en kan verlammen!

Hoezeer de overweging, dat je jezelf beter leert kennen, bij sommigen een belangrijke plaats inneemt en hoezeer daar een positief te waarderen element in zit, op den duur is het een dood lopende weg. De mens is in zichzelf geen godheid.

Hij is juist daarin mens, dat hij in relatie staat en bewust moet staan t.o.v. de hem omringende werkelijkheid, de medemens en God. Door het gebruik van drugs worden deze relaties verwazigd en doet men aan zijn menszijn tekort.

In het vervolg zal iets meer op de geestelijke kant van de zaak ingegaan worden.

Een toenemend percentage jongens en meisjes blijkt er op een of andere manier behoefte aan te hebben onze westerse samenleving te ontvluchten.

Waarom vooral de jeugd?

Het kunnen persoonlijke redenen zijn: tegenslagen, vereenzaming e.d. Anderzijds lopen zij niet meer warm voor de gevestigde waarden en belangen, die de ouderen zo dierbaar zijn. Het kan hen niets schelen.

Dat veel mensen zich uitsloven om iets te bereiken en om promotie te maken en dat zakenmensen winst willen maken interesseert hen niets. Zij vinden het zelfs van weinig

waarde. Waarom zou je je inspinnen? Wat heeft het voor zin?

Zij zien geen zin in hun leven. De hele wereld lijkt hen uitzichtloos.

Zijn wij dan niet welvarend met onze kleuren-t.v. en onze auto's? Jawel. Dat is allemaal erg leuk, maar „wat betekent dit alles voor mij?", is hun vraag.

Geeft de techniek ons niet veel gemakken? Geweldig, maar in de ontwikkelingslanden is zoveel armoede, honger, ziekte en dood waar wij vrijwel niets aan doen. Wij staan er zelfs tamelijk machteloos tegenover, want wij kunnen op staande voet niets en in korte tijd maar vrij weinig aan doen.

Hoeveel de westerse wereld aan de wetenschap en de techniek te danken mag hebben, wij hebben er ook de atoombommen aan te danken. De natuur wordt door die hoog geïmagineerde techniek ook nog verontreinigd en verpest. De steden worden steeds voller en vuiler. Het gaat mis!

Dit zal het eind van de wereld zijn en deze zaken zijn bepalend voor hun levensgevoel. De vragen naar de inhoud en de zin van hun leven blijven onbeantwoord.

Deze mensen hebben vaak iets van Camus of Sartre gelezen. De existentie-filosofen spreken hen aan, omdat de zinloosheid en absurditeit van het mensenleven daar duidelijk naar voren komen. In verband met het leven van de mens wordt bij hen vooral gesproken over angst, walging, zinloosheid, tragiek en absurditeit. Zij zien de mens zonder uitzicht en een leven tot de dood en de dood toont helemaal de absurditeit van het menselijk bestaan.

De mens probeert iets van de zin van zijn leven te vinden. Hij wil iets van zijn menszijn en van zijn vrijheid beleven.

Hij zoekt iets dat hem in het leven steun geeft. Hij zoekt naar waarheid. De mensen voelen, dat zij hun volle mens-zijn, het echte leven, de bevrediging van hun **werkelijke** behoeften in de veelheid van consumptie-artikelen niet kunnen vinden. Onze hoog geïndustrialiseerde samenleving wekt deze indruk wel en daarom protesteren zij en schoppen zij tegen de samenleving met haar verontmenselijking aan.

Maar zij hebben geen alternatief....
Daarom willen zij de maatschappij ontvluchten.

Ze willen er even uit springen om aan de hen benauwende spanningen te ontkomen.

Hier zit ongetwijfeld iets religieus' in.

Zij willen eigenlijk boven zichzelf en boven de hen omringende werkelijkheid uitstijgen. Zo wil men komen tot kennis van de waarheid, van de oorsprong en van de zin van hun leven en van de werkelijkheid. Zo wil men ook tot zelfkennis komen. Dit streven is voor hun leven van richtinggevend betekenis.

Welke waarheid zoeken zij?

Zoeken zij de Waarheid, die in „de boodschap van de bevrijding" van Jezus Christus tot de mensen gekomen is?

Is de door hen begeerde zelfkennis afhankelijk van het kennen van God?

Hoewel dit nog uitgewerkt zal worden, meen ik nu reeds te moeten zeggen, dat dit niet het geval zal blijken te zijn. Daarom oordeel ik hun „religieuze bezigheid" als een pseudo-religie, een misleidende en naamaakreligie.

L'ABRI

Het werk in ons nieuwe huis, Huize Kortenhove in Eck en Wiel, is deze zomer al aardig op gang gekomen. Er is hard getimmerd, geverfd en schoongemaakt. Temidden van deze drukte hadden we steeds al mensen. Meest buitenlanders, die in L'ABRI-Zwitserland geen plaats meer konden vinden, maar gelukkig bleven de Nederlanders niet weg. Als de mensen er een tijdje zijn zie je ze veranderen. Eén voorbeeld hiervan: Nigel, een Joodse jongen van Engelse nationaliteit, kwam bij ons doordat hij met Hans van Seventer meelifte. Hij was erg onder invloed van de Oosterse mystiek, zoals zoveel jongeren tegenwoordig. Hij was dan ook op reis gegaan met het doel om God te zoeken. Aan de God van de Bijbel dacht hij toen niet. Hij kwam dus bij ons en deed al dadelijk goed met alles mee. Hij luisterde naar Bijbelstudies en naar lezingen over moderne problemen. Hij studeerde daarnaast flink in de Bijbel. Deze jongen is een paar weken geleden tot geloof gekomen. Hij blijft nog een tijdje bij ons om ons te helpen bij het werk en ook om nog verder te komen in zijn geloof. Er was vreugde bij ons en in de hemel over deze jongen. Dit is een enkel voorbeeld, we zouden door kunnen gaan. Niet iedereen, die bij ons komt, komt tot geloof. Sommigen blijven ook maar heel kort en zo'n stap van de dood naar het leven heeft tijd nodig. Maar het is wel zo, dat iedereen die is weggegaan een ander beeld van het Christendom heeft gekregen. Zij gingen anders weg dan zij kwamen, in de meeste gevallen met het vaste voornemen tot verder onderzoek. Niet alleen ongelovigen kwamen, ook verschillende christenen. Zij ook kwamen met hun problemen of alleen maar om te onderzoeken wat Jezus Christus nu werkelijk in hun leven betekent. Iedereen die kwam studeerde hard en werkte flink mee in het huis.

Het huis is nog lang niet klaar. Maar toch hebben we gemeend de conferentie met Dr. en Mevrouw Schaeffer in september daar te moeten houden. Wij willen u graag uitnodigen voor deze conferentie, die zal worden gehouden van **vrijdagavond, 10 september t/m zondag 12 september 1971** in Huize Kortenhove te Eck en Wiel.

Het programma is als volgt:

Vrijdagavond, aanvang ca. 20.00 uur:
— Lezing Dr. Schaeffer.

Zaterdagmorgen, aanvang ca. 10.30 uur:
— Inwijding van het huis door Dr. Schaeffer.

Zaterdagmiddag, aanvang ca. 15.00 uur:
— Mevr. Schaeffer over het huwelijk.

Zaterdagavond, aanvang ca. 20.00 uur:
— Diskussie geleid door Dr. Schaeffer.

Zondagmorgen, aanvang ca. 12.00 uur:
— Samenkomst waarin Dr. Schaeffer zal voorgaan.

Deze samenkomst zal worden gehouden in de Hervormde Kerk te Eck en Wiel, die wij voor deze gelegenheid konden huren.

Zondagmiddag, aanvang ca. 15.00 uur:
— Muziek, of diskussie lezing Mevr. Schaeffer.

Op zondagmiddag zonden wij graag wat muziek willen maken. Willen daarom diegenen, die willen komen en een muziekinstrument bespelen dit meebrengen? En wilt u ons dit dan bij uw opgave meedelen?

De lezingen zijn in het Engels, maar worden vertaald.

Zoals gezegd, er moet nog veel aan het huis gebeuren. Men zal zich daarom nog wat moeten behelpen. Wij weten niet hoeveel van u deze conferentie willen bezoeken, maar wij vermoeden dat het aantal slaapplekken dat wij hebben niet voldoende zal zijn. Indien u wilt komen, geeft u zich dan zo spoedig mogelijk op. Wij verdelen de bedden in volgorde van binnenkomst van uw aanmelding. Wij hebben nog GEEN slaapkamers voor echtparen! Wel kunt u, indien u een tent of caravan hebt, deze op ons terrein neerzetten en daarin slapen (dan wel eigen slaapzak meebrengen). U kunt ook in eigen slaapzak op zolder slapen.

De kosten voor de hele conferentie zijn f 20,— per persoon. Komt u één dag (en nacht) dan betaalt u f 10,— per persoon. Wilt u alleen één of meer maaltijden met ons gebruiken: een maaltijd kost f 2,50 per persoon. U kunt dit betalen bij aankomst, u kunt ook van tevoren gireren op postrekening 2069742 t.n.v. Stichting L'ABRI Fellowship Nederland te Diemen. U kunt zich opgeven: telefonisch 020-359944, of schriftelijk Burg. van Tienenweg 37 te Diemen.

Wij hopen, dat wij velen van u mogen begroeten op deze conferentie. Vooral jongeren zien wij graag.

Van deze gelegenheid willen wij graag gebruik maken om u te danken voor alle hulp, die u gaf. Financiële hulp, maar ook hulp in arbeid, hulp door het geven van meubelen, voor het linnengoed, de wasmachine. Wij weten, dat het uw liefde voor de HERE is, die u zo mild doet geven en wij hopen uw vertrouwen in ons niet te beschamen.

Voor de Stichting
L'ABRI Fellowship Nederland,
A. M. Rookmaaker-Huitker

Boekbespreking

Dr G. P. Hartvelt - Het boek van de Heer.

Overgebruik en misbruik van de Bijbel.

Uitg. J. H. Kok N.V. Kampen 1971 f 4,95.

Dit geschrift van 34 blz. is uitgegeven in de serie „Kamper Cahiers”, in opdracht van de Theologische Hogeschool aan de Oude Straat.

Prof. Hartvelt schrijft eerst over het misbruik van het Boek der boeken. Er is in de loop der eeuwen op schrikbarende wijze misbruik van de Bijbel gemaakt. Bijvoorbeeld om schuld of onschuld van een beklagde aan te wijzen, door een zogenaamd godsoordeel. Op blz. 5 wordt verhaald, hoe dit in een bepaald geval toeging: „Het ritueel — in een beschreven geval — was, dat een stuk hout (of ook wel een sleutel) bij een bepaalde tekst in de Schrift werd gelegd; het boek werd dichtgebonden en zo opgehangen dat het draaien kon. Na de nodige liturgische handelingen werd God gevraagd of Hij, — door tussenkomst van Maria, de heilige Crisostus, Doria en Brandanus — het boek wilde laten draaien en zo de schuldige wilde aanwijzen”. Dat dit puur bijgeloof is zal wel niemand van ons ontkennen. Maar dergelijke gevallen schijnen nog voorgekomen te zijn tot 1831. Soms werd de sleutel gelegd bij Spr. 19 : 5: Een vals getuige blijft niet ongestraft, wie leugens uitblaast, ontkomt niet.

De auteur vermeldt, dat Chrysostomus ergens terloops meedeelt, dat „lieden uit het gewone volk zich een codex met de evangeliën op het hoofd lieten leggen als ze hoofdpijn hadden”. Luther weet nog te vertellen, dat soldaten soms het Evangelie van Johannes bij zich dragen 'darauff sie sich lassen'. Wat wel zal betekenen, dat zij daarop hun vertrouwen stelden in de strijd niet te zul-

len omkomen. (blz. 6)

Dat zulk een „verering” van het Boek eereheidens dan christelijk is te noemen zal voor ieder wel duidelijk zijn.

Prof. Hartvelt geeft ook voorbeelden van een wel te hoge waardering van bepaalde vertalingen van de Heilige Schrift. In ons land betreft dit de Statenvertaling en in Lutherse landen de Lutherbijbel. Die waardering ging — en gaat soms nog — zo ver, dat sommigen van een Nieuwe Vertaling beslist niet willen weten. We kunnen alle respect hebben voor de mannen, die de Statenvertaling hebben tot stand gebracht en voor Luther tevens, maar aan hun arbeid om zo te zeggen goddelijk gezag toe te kennen gaat veel te ver. Nieuwe vertalingen zullen telkens weer nodig zijn. Niet alleen omdat de kennis van Hebreuws en Grieks in de loop der eeuwen is gevorderd, maar ook omdat we de taal van de 17e eeuw, tenminste veel woorden daarvan, eenvoudig niet meer verstaan.

Na over misbruik van de Bijbel geschreven te hebben komt het gebruik aan de orde. Dat zou volgens de ondertitel van dit geschrift tenminste moeten gebeuren. Maar m.i. gaat het de schrijver meer om theologische beschouwingen van Hamann, Da Costa, Kuyper, Bavinck, Van Ruler, Haitjema en anderen. Als ik het wel begrepen heb, gaat het hem vooral om de verhouding van de goddelijke en de menselijke factor van de Heilige Schrift. Op blz. 17 lees ik als stelling van Bavinck dat de Schrift 'product is geheel en al van den Geest Gods (...) en tegelijk geheel product van de werkzaamheid der schrijvers. Theia panta kai anthroopina panta'. Deze laatste woorden betekenen in het Nederlands: goddelijk is alles en menselijk alles. Theologen hebben de verhouding van de goddelijke en de menselijke factor vergeten met de verhouding van de twee naturen van Christus. Zoals we bij Christus te doen hebben met de vleeswording van het Woord. Anderen spreken over de „Schrift als knechtsgestalte van de Heilige Geest”. Dit thema of deze stelling van Hamann is in de Nederlandse theologie met grote nadruk overgenomen door Da Costa, en, op voetspoor van Da Costa door o.a. Haitjema.

Vermoedelijk zullen de theologen wel nooit een beschouwing vinden, die geheel recht doet aan de Heilige Schrift. De lezers van deze recensie hebben wel begrepen, dat dit geschrift vooral voor theologen is bestemd. In elk geval voor gelovigen, met sterke belangstelling voor theologische vraagstukken. Ik wil eindigen met het slot van dit geschrift, een aanhaling van Kuyper, die op zijn eigen wijze spreekt over de Schriftuur: „Ze ligt daar in het midden der kerk en der volkeren. Zekere mystieke band verbindt het leven der ziel aan haar als phaenomeen. Ze maakt daardoor een indruk, ze bewerkt door dien indruk de geesten. Ze doet dit op zeer onderscheidene wijze, en geen theorie is in staat de werking van dien indruk na te speuren of te verklaren. Plechtig straalt haar licht en haar gloed uit, en de vrucht is, dat de koude van het menselijk hart wijkt en de duisternis wordt weggedrongen. Zoo is haar majesteit en het is door die majesteit dat ze als één machtig: daar is geschreven, als één overweldigend Woord Gods ons zelfbesef vermeestert. In die eenheid schittert ze als de Heilige Schriftuur”.

H. J. JAGER

ADRESWIJZIGING

Sedert 16 augustus is mijn adres: Westerse Drift 50, Haren (Gron.). Het nieuwe telefoonnummer zal 'zo haast men dat zelve hebben kan' worden bekend gemaakt. Men richt dus alle voor de rubriek „Kerkelijk Leven” bestemde correspondentie aan het nieuwe adres.

G. Visee

INGEZONDEN

Getuigende kerk?

Toen ik in „Opbouw” no. 16 het proza van Gerard de Lange las (aan u die dit leest), drong duidelijk tot mij door dat dit opnieuw een noodkreet van een jong kerklid was, die elk van ons er van wil doordringen, dat er iets niet klopt in ons christen-zijn, zoals wij het in onze kerken beleven.

De blijdschap komt niet voldoende over in de prediking, wij kunnen het niet uiten in onze lofzang en wij leven het onze kinderen niet voor in ons „geloven op maandag”.

Hoe komt het dat het christen-zijn nog voor zovelen een kwestie van de zondag is, en niet een beleven van de Heilige Geest in heel ons leven, dat bepalend moet zijn voor elk detail van de dag?

Misschien zag en hoorde u het t.v.-programma van de „Forerunners” voor de E.O. op 9 juli. Deze muziekgroep gaf na enkele liedjes, gospels en spirituals, een blij getuigenis van de zekerheid in hun leven; het leven uit het kindschap Gods.

Zij beleden dit in een voor óns omgekeerde volgorde.

Zij hadden „ja” tegen Jezus gezegd toen Hij aan de deur van hun leven klopte. Zij hadden begrepen dat Zijn verlossingswerk het enig antwoord is op alle vragen en tevens dat de vervulling met Zijn Heilige Geest betekent: een zich overgeven aan Gods wil met en in ons leven. Zo was en is Hij Redder en Heer.

Wie zo bewust Christus de heerschappij over zijn leven toevertrouwt, kan het niet laten ook anderen deelgenoot van die blijdschap te maken.

Hij neemt niet langer genoegen met wat hij heeft, maar de liefde tot Christus dringt hem tot het vergroten van Zijn eer, op velelei wijzen.

Hij kan niet zwijgen van de hoop die in hem is.

Deze muziekgroep maakt deel uit van de Campus Crusade for Christ International, aanvankelijk een interkerkelijke studentenbeweging, die zich voornamelijk richtte op die delen van de studentenwereld, waar men vrijwel geen contacten had met Jezus Christus en Zijn Kerk.

De sinds kort in Nederland gevestigde afdeling: het „instituut voor evangelisatie” geeft evangelisatie- en bijbelstudiemateriaal uit en organiseert trainingscursussen, om christenen te helpen anderen met de eenvoud van het evangelie bekend te maken, en zo een persoonlijk getuige en discipel van Christus te zijn en niet zomaar een kerkbezoeker.

De bijbelstudies die men gebruikt zijn van een grote eenvoud en bijbelgebondenheid. Zij doordringen de deelnemer ervan wat Christus in ieders leven persoonlijk betekenen kan door de kracht van de Heilige Geest. Zij zijn vol van de beloften die ons in Gods Woord worden voorgehouden.

Het instituut voor evangelisatie (Campus Crusade) wil op een specifieke wijze meehelpen om nieuwe activiteiten in onze kerken te brengen.

Na twee congressen, gehouden in het zendingscentrum in Baarn dit voorjaar, organiseert zij nu een kader-training in het RAI-gebouw in Amsterdam.

Door de opstelling van het programma mag deze trainingscursus gezien worden als een dienstverlening aan de kerken en aan állen die voor Gods Koninkrijk actief willen werkzaam zijn.

De conferentie wordt gehouden van 5 sept. (aanvang half acht) tot 9 september.

Inschrijvingsformulieren en nadere informatie verstrekt: Oswin Ramaker, Jachtlaan 22, Amerongen. Telefoon 03434-1912.

Tot slot citeer ik een uitspraak van een gereformeerd predikant na zijn deelname aan één van de eerder gehouden conferenties:

„Het is één van de meest sprekende en effectieve instrumenten die God gebruikt om de problemen van deze tijd te bestrijden. Ik ben geweldig dankbaar voor de hulp die Campus Crusade de kerken geeft. Het roept hen op om te gaan onderkennen dat het de hoogste tijd is dat de kerk een getuigende kerk wordt.”

Doorn.

A. J. Stamhuis-Steenbergen

Redactie ontving

Vrouwenklooster, een vertaling van „In this House of Brede”, geschreven door Rumer Godden. Vertaald door M. de Haas-Tobias. Uitg. Hollandia N.V. Baarn 1971.

Deze roman speelt in een Benedictijnerklooster in het Engelse Sussex, gedurende de periode 1953-1967 (even voor het optreden van paus Johannes XXIII tot even na zijn dood). Het is in verschillende opzichten een psychologische roman te noemen.

De in India geboren en nu bejaarde Engelse schrijfster is zelf niet r.k. Zij heeft reeds meer over het leven van nonnen geschreven. Deze roman laat iets zien van de problemen van het kloosterleven en van de kracht van het geloof. Het schijnbaar saaie kloosterleven blijkt voor een echte non niet eentonig, maar een leven vol gebed en werk te zijn.

W.

Korte berichten

VROUWENCONTACTDAG

Uit de voorlopige opgaven tot deelname aan de landelijke vrouwencontactdag is gebleken dat er zeer grote animo is. We kunnen U thans mededelen dat deze dag gehouden zal worden op zaterdag 4 september van 10.30-3.30 uur in de Buitensociëteit te Zwolle. Dit gebouw ligt tegenover het Station en heeft een ruime parkeerplaats.

Ds Kranenburg van Groningen hebben we bereid gevonden in de morgenbijeenkomst te spreken over het onderwerp: „De jongeren, hun wereld, hun toekomst, hun Heer”, terwijl een forum van een viertal broeders en zusters hem 's middags zal bijstaan in het beantwoorden van de gestelde vragen.

Verder zal het programma afgewisseld worden door zang van enkele koren en door declamatie.

Daar deze dag in de eerste plaats bedoeld is voor het leggen of hernieuwen van contacten met zusters uit alle delen van het land, zal het zeer op prijs gesteld worden als iedereen gebruik maakt van de gemeenschappelijke lunch, die in hetzelfde gebouw zal worden gehouden (f 3,25 per pakket zonder koffie en fruit). Het nuttigen van een zelf meegebrachte lunch is in dit gebouw niet toegestaan.

Ook drinken we gezamenlijk een kopje koffie vóór de ochtendbijeenkomst en na afloop van de dag. Probeert U daarom al om 10 uur aanwezig te zijn.

Ook willen we er nog op wijzen dat deze dag openstaat voor alle zusters uit het land en niet alleen voor haar, die lid zijn van een vrouwenvereniging.

Vóór 25 augustus verwachten wij per briefkaart een definitieve opgaaf van de dames, die zullen komen en aan de lunch zullen deelnemen. Ook van haar die al gereageerd hebben verwachten we een definitieve bevestiging.

Tot ziens bij de koffie om 10 uur in Zwolle!

Namens het comité,
Mevr. T. W. van Westenbrugge-Dijk
Wipstrikerallee 86, Zwolle
Tel. 05200-30810

JEUGDMEETING

De Vrijgemaakte Gereformeerde Jeugdcentrale te Enschede e.o. belegt D.V. op za-

terdag 9 oktober a.s. voor de vrijgemaakte gereformeerde en christelijk gereformeerde jeugd in Gelderland en Overijssel een Jeugdmeeting in de Lasonderkerk, Lasondersingel 102, te Enschede-Noord.

In de middagvergadering, die om 2.30 uur begint, hoopt Prof. dr W. H. Velema te Apeldoorn te spreken over: „Zijn Marxisme en Christendom met elkaar te verbinden?”

In de avondvergadering, die om 7.00 begint en om 9.00 uur eindigt, hoopt ds Z. G. van Oene van Zwolle het woord te voeren over: „Wat gebeurt er in de kerkdienst?”

Op beide referaten zal bespreking volgen! Om 5.30 uur wordt er een gemeenschappelijke broodmaaltijd gehouden. Kosten: plm. f 3,75 per persoon.

Opgave voor deelname aan de broodmaaltijd vóór 10 september a.s. aan: H. Foekens, Boekweitstraat 48, Enschede.

Ook ouderen zijn van harte welkom!

STICHTING KRUISTOCHT
IN AMSTERDAM

„Want ik schaam mij het evangelie niet; want het is een kracht Gods tot behoud voor iedereen die in Hem gelooft.” (Rom. 1:16a)

Het Evangelie een kracht Gods tot behoud! In Nederland (en vooral in Amsterdam) waar zoveel krachten werken om de mens tot het verderf te brengen, is het Evangelie zo bitterhard nodig — niet alleen voor de kerkmensen, maar voor een ieder op deze wereld.

De Stichting Kruistocht in Amsterdam (vooral bestaande uit jongeren) wil van 22 tot en met 27 mei 1972 een actie voeren in de hoofdstad met als doel buitenkerkelijken te confronteren met het evangelie van Jezus Christus (uitgaande van de bijbel als Gods Woord).

Predikanten van diverse gezindten hebben hun medewerking in deze actie al toegezegd. Het is de bedoeling, dat in deze week van 22-27 mei elke avond een samenkomst gehouden wordt in verschillende kerken in Amsterdam.

Voor het comité van aanbeveling stelden zich beschikbaar: Dr M. R. Arntzen, ds M. R. van den Berg, Drs A. Noordegraaf, ds Boeyinga, ds G. Brucks, Dr C. Graafland, ds T. B. van Houten, ds A. A. Kleijne, ds J. C. Maris, ds P. J. Mietes, ds J. Overduin, ds J. C. Schouten, Drs J. Végh, Prof. dr W. H. Velema, Prof. drs J. P. Versteeg, ds B. J. Wiegeraad, ds G. van 't Wout.

Het allerbelangrijkste is gebed — úw gebed om Gods hulp, want zonder die hulp zal niets gelukken, dan zal zelfs het „evangelie” wat dan gebracht wordt een kracht tot verderf blijken te zijn. Een gebed om Gods zegen is noodzakelijk!

U kunt ons financieel steunen d.m.v. overschrijving op postgironr. 2364400 t.n.v. Penningmeester Stichting Kruistocht in Amsterdam, Hoofdweg 34-II, Amsterdam. Ook persoonlijk kunt u ons komen helpen. Voor hen die van buiten de stad komen wordt dan voor slaapgelegenheden gezorgd. Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot de secretaresse van de Stichting: mej. M. W. Onderdelinden, Overtoom 283, Amsterdam.

Het Bestuur

KERKNIEUWS

Beroepen: te Bedum-B: ds S. S. Cnossen te Alkmaar; te Alpen a.d. Rijn-B en Bodegraven-Woerden-B: kand. H. J. J. Feenstra te Amsterdam; te Neerlandia (Can.): kand. C. van Dam te Burlington; te London-Watford (Can.) en te Lincoln (Can.): kand. W. Huizinga te Hamilton.

Afscheidsdienst in Breukelen — „Door de dynamiek, de vaart van de Heilige Geest mogen we zeker weten, dat alles nieuw wordt. Dan is er geen tijd meer van afscheid, maar

een tijd van Geest, vol vaart! En die vaart moeten we niet afremmen met onze twijfels, met onze bedenkingen, met ons niet elkaar aanvaarden!"

Met deze woorden eindigde de afscheidsprek van ds Postma, gehouden op zondagmiddag 8 augustus, van zijn gemeente te Breukelen, waarvan hij sedert 23 december 1956 herder en leraar geweest is.

Na schriftlezing uit Romeinen 15 vers 1-12 had hij vers 13 als tekst gekozen. De daarin door Paulus gebruikte woorden mogen ons dan plechtig in de oren klinken; voor de eerste lezers zijn het gewone groetwoorden geweest, die het jongetje Saulus reeds vroeg in het ouderlijk huis had leren gebruiken. Vreugde en vrede. Hoewel bij mensen zelf woorden niet veilig zijn, wil God ze in Zijn Woord opnemen, omdat ze bij Hem veilig en heilig zijn. Bij mensen moet je maar afwachten of woorden ook werkelijkheid zijn of worden en we weten dat woorden ook niet vaak helpen. Bij God is dat totaal anders. Als God vreugde en vrede toewenst, staat Hij daar met al Zijn kracht achter. En het wordt net zo goed werkelijkheid, als toen God eens zij: „Er zij licht!”

En Paulus schrijft deze groet ook niet om maar een eind aan zijn brief te maken. Hij ziet de gemengde gemeente van Rome vóór zich. Steeds weer ging de één de ander veroordelen, maar God had Jood en heiden bijeengebracht, niet om diskriminatie op te heffen, maar om één te zijn in de verheerlijking van God. En God wil dat Zijn kinderen in vrede en vreugde verder leven. Dat is soms erg lastig! Dan kom je maar moeilijk tot het elkaar aanvaarden. Maar we worden toch daartoe geroepen. De God der hope Zelf garandeert ons dat het werkelijk zo zal zijn. En niemand kan iets waarmaken met zekerheid dan God Zelf. Wat Hij toezegt, is geen aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid, maar een aan onwaarschijnlijkheid grenzende zekerheid. Want de kerk is een gemeenschap van mensen, die herschapen worden (niet zijn) door God. Hij brengt mensen ertoe te zeggen: ik geloof dat u alle dingen niet maakt, wat WIJ niet kunnen.

In de ondertoon van deze preek was zeer goed te beluisteren het verdriet van de herder, die zo kort geleden een deel van de kudde van zich zag heengaan. Maar evenzeer vertroostte hij zijn gemeente als zichzelf met de vaste belofte van het heerlijk Evangelie, dat hij zoveel jaren op deze kansel mocht brengen.

Staande zingend: Dan ga ik op tot GOD's altaren, werd na de slotzegen deze kerkdienst besloten. Na de dienst namen een aantal aanwezigen afscheid van ds Postma, waaronder ook de Chr. Geref. predikant van Maarssen, ds H. de Graaf, die met drie van zijn kerkeradsleden deze dienst had bijgewoond.

Zoals bekend heeft dr Arntzen het beroep naar Breukelen aangenomen en zal ds Postma op zondag 5 september door ds Van Leeuwen te Bilthoven worden bevestigd in zijn nieuwe gemeente te Eindhoven.

Deventer — De kerkdiensten te Deventer worden niet meer gehouden in het Wijkgebouw van de Herv. Gemeente aan de Ceintuurbaan (zoals in het z.g.n. blauwe boekje staat vermeld), maar in de **Herv. Kapel**, aan de **Graaf van Burenstraat**; aanvangstijden: 9.00 en 16.30 uur (i.v.m. voorziening in de dienst des Woords komt het wel voor, dat van deze tijden moet worden afgeweken).

GIFTEN „RENDE”-PROJEKT

Verantwoording van de in de maanden juni en juli ontvangen giften voor het „Rende”-project.

Reeds verantwoord f 11.170,13
Door ds P. P. Goossens ontvangen en nog te verantwoorden: Geref. Kerk Oostzaan f. 125,—; Geref. Kerk A'dam-N. f. 242,26 „ 367,26

Door ds Goossens meegenomen naar Soemba f 11.537,39

Door mij ontvangen op de girorekening: van particulieren: Mw. RB-S te G 25,—; JB te W 50,—; CvB te A 25,—; CCB te U 100,—;

HJB te A 10,—; RB te M 2x 10,—; Mw. TB-B te M 2x 10,—; Mw. FB-D te Z 100,—; DHWD te E 100,—; AF te G 40,—; FPNG te B 10,—; Mw. CG-H te A 100,—; HJvdH te N 15,—; JAH te G 25,—; WGFvH te V 2x 25,—; KH te H 10,—; Mw. HJ te R 15,—; AJK te D 50,—; WM te D 25,—; WHR te Z 40,— Mw. AAR te 's-G 10,—; WHR te Z 25,—; JR te Z 200,—; IPdR te 's-G 15,—; JMS te R 25,—; JS te CadIJ 50,—; HvdV te E 100,—; ABvW te V 3,—; JAY te B 25,—.

Totaal f 1.283,—.
Kerk 's-G-ZW: kollekte f. 275,32 en zendingsbusjes f. 324,51; Kerk Hengelo f. 250,—; „ 849,83
via SOS: FR te G 50,—; diverse giften 124,— „ 174,—
via ds Goossens: Kerk Smilde ... „ 92,82
f 2.399,64

Ondanks het feit dat ongetwijfeld velen wegens vakantie afwezig waren is er toch een verblijdend bedrag binnengekomen. Alle gevers hartelijk dank namens de Soembanese Kerken! We hebben nu in totaal ca. 1/3 deel van de benodigde bouwsom bijeen gebracht. Nu de vakantietijd voorbij is, hoop ik dat iedereen een „steentje” bijdraagt om de bouw van het Rende-project zo spoedig mogelijk veilig te stellen.

Gaarne ook uw bijdrage op girono. 1768194 t.n.v. Zendingscommissie Geref. Kerk Den Haag-Z.W. Wilt u het bijschrift „Rende” vermelden?

F. H. van Faassen-Heuving

Gij zijt mij overal nabij,
Uw ogen waken over mij
van toen ik vormloos ben ontstaan.
Gij weet hoe het zal verder gaan.
Ps. 139 : 9

Geboren:

WOUTER ANDRIES

A. van Oord
L. van Oord-Wielaart
Corinne
Lonneke
Marieke
Koos
Heleen
Marijn

Zeist, 12 augustus 1971
Laan van Cattenbroeck 71

„In het kruis zal 'k eeuwig roemen.”

De Here heeft tot Zich genomen mijn innig geliefde vrouw, onze lieve zorgzame moeder en oma

GEERTRUIDE JOHANNA STOOP-VERWEIJ

op de leeftijd van 69 jaar.

„Wij geloven de wederopstanding der doden en een eeuwig leven.”

Zwijndrecht:
W. Stoop
Amsterdam:
J. P. Stoop
B. Stoop-Le quyt
Zwijndrecht:
P. J. Stoop
M. Stoop-Zanen
Sliedrecht:
L. van Spronsen-Stoop
A. C. van Spronsen
Amsterdam:
M. L. J. Stoop
G. J. Stoop
en kleinkinderen

Zwijndrecht, 14 augustus 1971
Noteboomstraat 26

De begrafenis heeft op woensdag 18 augustus jl. te Zwijndrecht plaatsgevonden.

Redactieleden

Ds H. Amelink, Prof. dr H. J. Jager, D. W. L. Milo, Prof. C. Veenhof, Ds G. Visee, Drs H. E. S. Woldring.

Adres van de Redactie

Ds H. Amelink, Waal 5, Langerak (Z.-H.), tel. 0 1843 - 232.

Gereformeerde Persvereniging „Opbouw”

secretaris-penningmeester: W. Kaper, van Lynden van Sandenburglaan 16, Utrecht. Tel. 0 30 - 711450. Giro 448367.

Administratie abonnementen:

Drukkerij Steenberg, Slotlaan 220, Zeist. Tel. 0 3404 - 12452.

Abonnementsprijs

f 15,— per jaar (bij vooruitbetaling) Zeist. Giro 233117.
Advertentieprijs ... 25 ct per mm.
Familieberichten ... 20 ct per mm.

Psalm 68 : 20

„Geprezen zij de Here. Dag aan dag draagt Hij ons; die God is ons heil.”

Onze predikant, de Weleerwaarde Heer **DS. W. SCHEELE**

was op 16 augustus 1971

40 JAAR DIENAAR DES WOORDS

van de Gereformeerde Kerken in Nederland.

Ter gelegenheid van dit jubileum zal de gemeente van Arnhem, zo de Here wil, haar Dominee op vrijdag, 3 september a.s. een receptie aanbieden in de aula van het bejaardencentrum „De Beukenhof”, Rozendaalselaan 32, te Velp, van 20 tot 22 uur.

Ieder, die Dominee en Mevrouw Scheele geluk wil wensen is van harte welkom!

Te koop gevraagd:

KORTE VERKLARING DER H.S. EN ANDERE THEOLOGISCHE WERKEN.

Brieven onder nr. 208 aan bureau „Opbouw”, Slotlaan 220, Zeist.

Het Bestuur der Gereformeerde School, Ruitersveldweg 10 te Wezep, roept sollicitanten op voor de vacature van

onderwijzeres

in klas 2 (25 leerlingen)

Sollicitaties te richten aan het H.d.S., E. van den Ham, tel. 05207-1237.

Drukkerij Steenberg

ZEIST - TELEFOON 03404 - 12452

Periodieken

Boekwerken

Handeldrukkerwerk